

Crear des de la perifèria rural

Publicat per [Interacció](#) [1] el 19/02/2020 - 12:55 | Última modificació: 19/05/2026 - 09:48

La creació artística contemporània acostuma a explicar-se des de les ciutats. Els grans centres culturals, les xarxes professionals, els mercats i les infraestructures urbanes continuen funcionant com el relat dominant sobre on passa la cultura i des d'on es legitima. El text de Marta Ricart proposa justament desplaçar aquesta mirada. Aprenent a moure'ns pels estrats dels processos creatius no defensa el món rural com un refugi idealitzat ni com una reserva de tradició. El presenta com un espai capaç de generar formes específiques de creació, relació i producció cultural.

L'article apareix dins l'informe del CoNCA [Estat de la cultura i de les arts 06_2018](#) [2]. Dimensió social de la cultura, un document que reclamava ampliar les polítiques culturals més enllà de la infraestructura artística convencional i situar la participació, l'equitat territorial i la democratització cultural com a reptes centrals. En aquest context, la reflexió de Ricart pren una força particular: la ruralitat deixa de ser un territori perifèric respecte a la cultura contemporània i passa a ser un laboratori des d'on repensar els processos creatius.

La idea central del text és que la creació artística en entorns rurals no es pot entendre només des de lògiques de producció cultural clàssiques. Els temps, les relacions, els ritmes i les formes de vinculació amb el territori són diferents. Ricart parla d'"estrats" per descriure processos creatius que es construeixen de manera lenta, híbrida i relacional, sovint connectats amb pràctiques agrícoles, memòries locals, ecologies comunitàries o formes de coneixement no estrictament artístiques.

El text també qüestiona una mirada excessivament extractiva sobre el territori rural. Massa sovint, diu implícitament, la cultura contemporània arriba als pobles com una intervenció temporal que utilitza el paisatge o la comunitat com a escenografia sense transformar realment les relacions culturals existents. Per això defensa processos més arrelats, basats en l'escolta, la convivència i la construcció de vincles duradors.

Aquesta reflexió connecta amb un debat important en les polítiques culturals locals: què significa avui descentralitzar la cultura? No n'hi ha prou amb distribuir activitats o portar programacions a territoris allunyats dels grans centres urbans. La qüestió és si els territoris poden participar també en la definició dels llenguatges, els ritmes i les formes de producció cultural legítimes.

El text de Ricart és valuós precisament perquè evita dues trampes habituals. No idealitza el món rural com un espai pur ni presenta la cultura contemporània com una força salvadora. El que proposa és una altra manera d'entendre la relació entre creació, territori i comunitat: menys orientada a l'impacte immediat i més vinculada a processos d'interdependència i transformació lenta

Les pràctiques artístiques en entorns rurals sovint treballen des de la relació amb el territori, els temps lents i les formes comunitàries de producció cultural.

Referència

Ricart, M. (2018). *Aprenent a moure'ns pels estrats dels processos creatius. Apunts per a una nova mirada a la creació artística en els entorns rurals*. A *Estat de la cultura i de les arts 06_2018. Dimensió social de la cultura* (pp. 55–69). Consell Nacional de la Cultura i de les Arts (CoNCA).

[Text Informe complet \(pdf\)](#) [3]

Categories: Article

Categories: Articles i anàlisi

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: petits municipis

Etiquetes: arts i creació

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: cultura i sostenibilitat

- [4]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2020/crear-periferia-rural>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/blogs/2018/dimensio-social-cultura>

[3] https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/conca_informe_2018_dossier.pdf

[4] <https://interaccio.diba.cat/node/8249>